SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 230. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 4, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ГРУДНЯ 1991 Ч. 230. РІК XCVIII.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

Ми, Український Народний Союз і його 70-тисячне членство, радіємо з рідними братами і сестрами в Україні із схваленням у референдумі самостійности і незалежности України.

Згідно з отриманими вістками, понад 90% голосуючих висловилися за актом про незалежність України. Ми є впевнені, що населення України заживе вільно і в економічному добробуті, як господарі своєї власної землі.

Наша преса, український щоденник „Свобода" та англомовний „Український Тижневик", помістили вістки з великими наголовками про готовість президента Буша та американського уряду визнати незалежність української держави.

Українці у діяспорі, як і досі, всіми силами і засобами допомагатимуть Україні стати у повному значенні цих слів, вільною, незалежною і демократичною державою у великому колі народів світу.

Екзекутива УНС

Л. КРАВЧУК ОБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ; РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ТАКОЖ ВИЗНАЛА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Київ. — Засоби масової інформації продовжують інформувати про успішний перебіг референдуму і про вибір президента України, яким став, перемігши своїх „противників" Леонід М. Кравчук, 57-річний політик, колишній член Центрального Комітету Комуністичної партії України, а до виборів голова Верховної Ради України, за владування якого Україна проголосила спершу повний суверенітет, а 24-го серпня акт незалежности.

Як відомо, „за" незалежність в референдумі голосувало пересічно 92,5 відсотка управненого до голосування населення республіки, тобто дев'ять до одного, і ця масова участь населення у виборах і схвалення акту незалежности перекреслює усі пляни створення „нового Союзу", пляну, який й досі не покидає президента без держави Міхаїла Горбачова, хоча Україну негайно визнали самостійною державою Польща, Канада, Мадярщина і Російська федерація, тобто президент тієї федерації Борис Єльцин. „Совєтський Союз розпадається", - заявив Л. Кравчук у понеділок, 2-го грудня, під час зустрічі з багатьма закордонними представниками в Києві, які прибули щоб спостерігати за перебігом виборчого процесу. Він додав: „Народилася нова незалежна держава Україна".

Треба сподіватися, кажуть політичні спостерігачі, що незабаром Україну визнає цілий ряд інших держав, в тому числі З'єднані Стейти Америки, згідно із змінною політикою Білого Дому і Державного департаменту. Спершу Адміністрація президента Джорджа Буша має намір вислати спеціяльного посла до Києва на переговори з тамошніми керівниками, а потім про важливі справи, розмови буде продовжувати державний секретар Джеймс Бейкер, який також вибирається в подорож на Схід і має в пляні відвідати Москву і Київ.

Л. Кравчук, продовжуючи розмову із закордонними гостями, заявив, що чотири республіки, на територіях яких розміщена атомова зброя, зокрема нуклеарні далекосяжні ракети — Російська федерація, Україна, Білорусь і Казахстан, створять колективну контролю над атомовим арсеналом. Україна також розпічне незабаром працю над новою конституцією, збалансує екзекутивну і законодавчу владу, зформує свої власні збройні сили і спеціяльні підрозділи національної гвардії, згідно з постановою Верховної Ради, змістить контролю над експортом товарів до інших республік і введе свою власну грошеву одиницю. „Я завжди думав, що колись це все станеться, але ніколи не сподівався, що станеться воно так скоро", — заявила зібраним Павлина Дончик, активістка Руху. Всі присутні відспівали канадський національний гимн, як тільки офіційний речник уряду України проголосив, що Канада, згідно з плянами і обіцянкою, вже визнала Україну незалежною державою. У вечірніх годинах проголосили про визнання України Російською федерацією, а політичні спостерігачі підкреслили, що це значно допоможе багатьом західним країнам піти їхнім шляхом і нав'язати дипломатичні зв'язки з Києвом.

Представник Білого Дому, пресовий секретар Марлин Фицвотер заявив кореспондентам у понеділок, 2-го грудня, що Вашінгтон іде в напрямі визнання і нав'язання дипломатичних зв'язків, але це забере дещо часу поки „ми зробимо остаточне потягнення".

Міністри закордонних справ 12-ох европейських країн, членів НАТО і Европейської економічної спільноти, заявили, що Україна мусить взяти на себе частину відповідальности за сплату закордонних боргів Москви.

Іван Сілаєв, кремлівський економіст, сказав, що майбутність залежатиме від дальших ходів Украни. Кравчук, відповідаючи Сілаєву, сказав, що голосування за незалежність є влас не тим ходом і жодного іншого потягнення з боку України не потрібно. Україна стала поряд трьох прибалтійських країн, які повністю вийшли зі Союзу.

М. Горбачов пробує у розпачі рятувати свою неіснуючу імперію. Він каже, що потрібно ухвали Верховної Ради СССР, якщо якась республіки відділяється від Союзу. У Києві відповіли, що народ вже сказав своє слово величезною кількістю голосів.

ЗСА ПІШЛЮТЬ В УКРАЇНУ СПЕЦІЯЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИКА

Вашінгтон. — Співробітники американської Адміністрації повідомили, що якщо в референдумі переможуть прихильники незалежности України, Білий Дім пішле в Київ спеціяльного представника. Цей крок буде початком дипломатичного процесу, який в кінцевому підсумку приведе до того, що З'єднані Стейти визнають Україну як незалежну державу.

Цим представником є асистент державного секретаря Томас Найлс.

Як пише „Ню Йорк Таймс", найближчим часом Адміністрація має намір виступити з великою заявою, в якій привітає незалежність України. Однак Вашінгтон не збирається негайно встановлювати з Україною дипломатичні відносини і відкривати амбасаду в Києві. Разом з тим в заяві буде сказано, що Білий Дім призначить спеціяльного представника, який зустрінеться з українськими керівниками і переконається, чи готові вони піти назустріч американцям у багатьох питаннях, які викликають особливе занепокоєння у Вашінгтоні. ЗСА встановлять з Україною дипломатичні відносини лише після того, як вона піде американцям назустріч в таких питаннях:

Поперше, Вашінгтон хотів би мати певність, що незалежна Україна буде поважати права людини і перш за все права національних меншин, зокрема мільйони росіян, що проживають там. ЗСА хотіли б почути запевнення, що Україна буде поважати існуючі міжнародні кордони і кордони з іншими республіками колишнього Совєтського Союзу. „Ми хочемо, щоб будь-які зміни кордонів проходили шляхом мирних переговорів", — зауважив в інтерв'ю з „Ню Йорк Таймс" один представник американської Адміністрації, яка ще недавно старалася обходити гострі кути в українських справах, щоб не образити Горбачова, але минулого тижня зрозуміла, що інтересам ЗСА відповідають тепер не спроби зберегти Союз, а розвиток відносин з окремими республіками.

Подруге, американський представник, який повинен вилетіти в Київ наступного тижня, попросить, щоб українці виконували договори про обмеження озброєнь, укладені колишнім Совєтським Союзом, а також договір про нерозповсюдження нуклеарної зброї і конвенцію щодо біологічної зброї. ЗСА також хочуть, щоб Україна або знищила нуклеарні боєприпаси, що знаходяться на її території, або погодилася, щоб вони перебували під якимось об'єднаним командуванням з іншими республіками.

Потретє, американський представник обговорить у Києві економічні справи, такі як перехід до ринкової системи господарювання і зобов'язання України щодо виплати совєтських боргів.

Потім американський представник повернеться у Вашінгтон і повідомить, наскільки українці готові піти назустріч З'єднаним Стейтам в цих трьох ділянках. Саме від цього буде залежати, як скоро Вашінгтон встановить з Києвом дипломатичні відносини.

ВКІНЦІ ВІДКИНУЛИ РОДІВНИК

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З проголошенням висліду референдуму в Україні, але вже і в навечер'я цієї події, якою визнають Україну незалежною державою, американська преса і офіційні чинники одні по одних відкидають родівник при назві Україна, який так довго українці в ЗСА і Канаді оспорювали, але дотепер безуспішно. Офіційно Марлин Фицвотер, пресовий секретар Президента ЗСА, говорив в понеділок, 2-го грудня вже про „нарід України" та у своїй пресовій конференції не вживав додатку „the".

Услід за ним щоденник „Ню Йорк Таймс" у своїх обширних новинках про події в Україні, у виданні з 3-го грудня, вперше закинув родівник при назві Україна. Також вже деякі теле – і радіостанції закинули цей родівник, як і широкопочитний тижневик „Тайм".

Міністерство внутрішніх справ переорієнтовується

Київ (УНІАР). — Тут недавно відбулося засідання колегії міністерства внутрішніх справ України. В ньому брали участь керівники обласних, міських, районних управлінь внутрішніх справ, представники прокуратури та республіканського міністерства юстиції.

З доповіддю виступив міністер внутрішніх справ генерал-лейтенант Василишин. Він зазначив, що від початку року кримінальна ситуація в республіці загострилася ще більше. Злочинці стають дедалі більш організованими і озброєними. Протягом десяти місяців у них зконфісковано понад 2,000 одиниць зброї, у тому числі автоматичної. У боротьбі зі злочинцями загинуло 72 працівники органів внутрішніх справ. Понад 1,000 поранено. У доповіді проаналізовано організаційні заходи з метою посилення охорони правопорядку, визначено завдання з переорієнтації діяльности місцевих управлінь внутрішніх справ.

Перед учасниками засідання колегії виступив голова Верховної Ради України Леонід Кравчук. Для забезпечення законности і правопорядку в республіці слід швидко і глибоко удосконалити працю органів правопорядку, адже держава яка не в силі забезпечити у себе правопорядок, зазначив Л. Кравчук, не може бути демократичною. Л. Кравчук схарактеризував політичну ситуацію як в межах самої України, так і відносно її стосунків з іншими тепер уже суверенними державами колишнього Союзу, зокрема з Росією. Л. Кравчук висловився за міцні, рівноправні, взаємовигідні відносини поміж Україною та Росією.

Вшанують пам'ять президента М. Лівицького

Філядельфія. — З канцелярії УНР повідомляють, що в неділю, 8-го грудня, в другу річницю смерти Президента УНРеспублики в екзилі, св. п. Миколи А. Лівицького, в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 10-ій ранку буде відправлена Панахида.

Після Панахиди буде посвячення надгробного пам'ятника та поминальний обід на якому виголосить промову Патріярх Мстислав, Президент УНР Микола Плавюк і коротку доповідь голова уряду УНР в екзилі Іван Самійленко на тему „Життя та ідеї М. Лівицького". Сходини закінчить коротка мистецька програма. Запрошується громадянство до звеличення цієї поминальної події.

В Україні плянують полет в простори

Київ (УНІАР). — Тут недавно відбулася пресконференція з приводу запланованих на наступний рік космічних полетів, один з яких має бути українським.

Ініціатори програми „Україна — Космос" поінформували журналістів про те, що вже виготовлено космічний корабель для майбутнього польоту і ракети, а у Зоряному містечку закінчують підготову до польоту. Представники України — командири корабля, борт інженери і космонавти-дослідники. На пресконференції підкреслювалося, що полет має бути не демонстраційним, а робочим, таким, що принесе реальну користь Україні.

Серед ініціяторів програми є журналіст і драматург автор п'єси „Саркофаг" Губарев та представники ряду фірм. У спеціяльному зверненні відчитаному на прес - конференції сказано: „Перший український полет у космос є свідченням незалежности держави і великого внеску народу України у розвиток космонавтики".

ВИСТАВКА ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці запрошує громадянство на виставку жіночого одягу, який ручно розмальовала на шовку Ніна Бих. Виставка відкрита в будні від год. 6-ої до 8-ої вечора, в суботи і неділі від год. 1-ої по полудні до 8-ої вечора, і триватиме до неділі, 8-го грудня, та проходить у приміщенні ОМУА, Дім Визвольного Фронту, 136 Друга авеню. Композиція виставки виконана Студією багатогранного мистецтва.

Рочестер святкує незалежність України

Рочестер, Н. Й. (М. Пилишенко). — У неділю, 8-го грудня, з ініціятиви Товариства Українських-Американських Підприємців та Професіоналістів відбудеться свято незалежности України. Почесним гостем та головним промовцем буде амбасадор України до Об'єднаних Націй та заступник міністра закордонних справ, Геннадій Удовенко. Ця урочистість відбудеться в залі Міської управи Рочестеру.

Спеціяльно замовлений великий прапор України, величиною 30х20 футів, та коло 50 менших прапорів будуть прикрасою залі урочистостей та маятимуть на ратуші Рочестеру та на щоглах ратушів сусідніх міст, де мешкають українці. Великий прапор, після свята буде переданo амбасадорові Г. Удовенкові на Україну для Верховної Ради та новообраного президента незалежної України, як символ одности, солідарности та радости рочестерських українців.

Сенатор Алфонс Д'Амато, ініціятор резолюції визнання України в Сенаті, вже зголосив свою участь в цім святі. Він і інші впливові особи американського політичного світу, які сприяли українській спільноті в боротьбі за незалежність України будуть відзначені на цім святі окремими грамотами вдячности. Крім сен. А. Д'Амато грамоти отримають: сенатор Деніел Мой нигeн, члени американського Конгресу Луїз Слотер, Френк Гортон, Джан Ля Фолс, сен. стейту Ню Йорк Джан Перрі, посадник Рочестеру Том Раян, президент ...

(Закінчення на стор. 4)

„Ми потребуємо політиків, а не романтиків"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — „Під сучасну пору ми доконче потребуємо політиків, а не романтиків. Бо що це є політика? Це можливість відчути компроміс. Розумієься, з точки зору моралі це часом виглядає на зраду, але з точки зору політика — це успіх. А справжня політика є майже завжди без моралі"... — Такі міркування чуємо від молодого історика Ярослава Грицака, кандидата історичних наук, що тепер перебуває довший час на терені Північної Америки, де вже виголосив ряд доповідей на політичні теми, як також пильно працює над перекладом відомої історичної розвідки св. п. професора Івана Лисяка-Рудницького „Essays on Modern Ukrainian History" з англійської мови на українську, що має появитися в 1992 році з фонду Петра Яцика.

Я. Грицак в редакції „Свободи".

Відвідини Я. Грицака в редакції „Свободи" розвиваються у незвичайно цікаву з ним розмову, бо науковець належить до тих нечисленних гостей з України, що не лише має нагоду здобувати зв'язки із американським науковим світом завдяки своєму знанні англійської мови, але його доповіді в українській громаді і його холодні притаманні для історичного дослідника думки є дуже на часі.

З подивом приймаємо від нього інформацію, що він має на своєму науковому дорібку понад 100 наукових статтей в різних виданнях України, книжку п. н. „Дух, що тіло рве до бою — спроба політичного портрету Івана Франка". У нього також докторська дисертація торкається І. Франка, бо вона про роботі його прихильників Борислава за часів нашого письменника і поета.

Я. Грицак закінчив Львівський Университет, а тепер працює в Інституті Суспільних Наук у відділі історії України, з окремим прицілом на історію Галичини XIX і початків XX сторіччя. На запитання чому, зокрема, вирізнює у працях І. Франка, він каже, що Франко цікавить його, як політичний ідеолог, який перший вийшов із концепцією незалежної, соборної України.

Після такого вияснення ми розуміємо, що всі зусилля молодого вченого зосереджені на політичному питанні і на долі української нації під сучасну пору. Тому у своїх міркуваннях він стверджує зовсім правильно, що Україна не може тепер використовувати такі історичні розв'язки які були в XIX сторіччі, бо вони під сучасну пору не цікаві та неактуальні". Ми вже пересталі бути сільською нацією і нам треба виробити ідеологію для міського елементу", — каже він, і, продовжуючи свої міркування

(Закінчення на стор. 4)

СВЯТКУВАННЯ В УІА

Ню Йорк. — Український Інститут Америки влаштовує святкування незалежности України, на яке запрошує членів і приятелів. Святкування відбудеться в п'ятницю, 6-го грудня, о год. 7-ій в приміщеннях УІА, 2 79-та вулиця схід (ріг П'ятої авеню) в Ню Йорку.

Польські дипломати відвідали УНСоюз

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Два польські дипломати, заступник амбасадора Польщі у Вашінгтоні Мацей Козловський і консул Польщі в Ню Йорку Єжи Сурдиковський, відвідали на початку листопада Головну Канцелярію УНСоюзу та зустрілись з членами Екзекутиви та редакторами видань УНСоюзу.

Гості прийшли в товаристві адвокатів Володимира Старосольського і Веслава Цюмана.

Польські дипломати виявили знамените обзнайомлення з сучасними процесами в Україні, як теж зі станом українського поселення в Північноамериканському континенті. Вони закликали до тісної співпраці українців і поляків, зокрема на терені Вашінгтону у формі спільного „лоббі". Така співпраця вже існує поміж поляками, мадярами і чехословаками, а приєднання українців до того блоку зробило б його ще сильнішим.

Дуже грунтовно обговорено ситуацію українців в Польщі, яка поліпшилася з введенням демократії в краю. Зростають контакти з Україною на всіх рівнях. Дипломати також вислухали побажання господарів зустрічі і на закінчення її висловили бажання сильнішої і ширшої співпраці українців та поляків у різних ділянках.

У СВІТІ

В СТОЛИЦІ ВЕНЕСУЕЛІ відбулася зустріч представників країн так званої „групи 15" до якої входять: Альжир, Аргентина, Бразилія, Венесуеля, Єгипет, Зімбабве, Індія, Індонезія, Малайзія, Мехіко, Нігерія, Перу, Сенегаль, Югославія і Ямайка. У цих країнах проживає 30 відсотків населення землі і виробляється 7 відсотків світової продукції. Учасники зустрічі закликали розвинуті держави не чинити перешкод для експорту товарів з країн, що розвиваються.

РЕДАКТОР МОСКОВСЬКОЇ газети „Росія" Александр Дроздов стверджує, що в минулому Кремль щороку передавав американській Комуністичній партії два міл. дол. Архівні матеріяли, якими володіє А. Дроздов, увійдуть у книжку про таємну діяльність КПСС, яку тепер готує до друку група совєтських авторів.

ГРЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ „Ена" опублікував список 20-ох колишніх керівників Комуністичної партії Греції, що стали жертвами сталінських репресій в СССР.

УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА РОСІЇ Бориса Єльцина повноважним представником Російської Совєтської Федеративної Соціялістичної Республіки в Україні призначено Л. Смолякова.

ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ охорони здоров'я повідомила, що до кінця нинішнього століття кількість хворих на АІДС у світі зросте більш ніж в 10 разів і досягне 12 — 18 міл. осіб. Число носіїв вірусу з 9 — 10 мільйонів до 2000 року збільшиться до 30 — 40 міл.

СУД АВТОНОМНОГО КРАЮ Косово в югославській республіці Сербії засудив головного редактора місцевої албаномовної газети Білджеріма Салія до двох місяців тюремного ув'язнення за розпалювання міжнаціональної ворожнечі.

КАНАДСЬКИЙ РУХ ОХОРОНИ довкілля Ґрінпіс закликав до рішучих заходів проти авт. У звіті Ґрінпісу зазначається, що авта не вивільнюють часу для інших потреб, бо „трафіки" на дорогах з'їдають всю його економію.

МІНІСТЕР ЮСТИЦІЇ РСФСР Ніколай Фьодоров в інтерв'ю німецькій газеті „Зюддойче Цайтунг" заявив, що щодо всіх колишніх членів і секретарів ЦК КПСС та інших керівників партії буде проведено судове розслідування.

В АМЕРИЦІ

КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ нещасних випадків на виробництві і людей, які дістали професійні хвороби, у З'єднаних Стейтах досягла торік рекордного рівня — 6.8 міл. Ця цифра за рік виросла на 200,000. Про це говориться у дослідженні, що його опублікував Департамент праці.

ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ летунських компаній ЗСА МекДоннел-Дуглас уклала безпрецедентний договір з контрольованою державою тайванською фірмою Аероспейс. Згідно з умовами контракту, корпорація купує за два більйони долярів 40-відсоткову долю у виробництві цивільних пасажирських літаків МД. Для американської компанії договір з Тайваном означає вихід зі смуги фінансових труднощів і одержання засобів, необхідних для розроблення і будівництва нового пасажирського літака. Крім того, МД може розраховувати на дешеву робочу силу і на полегшення виходу на перспективний азіятський летунський ринок. У ЗСА повідомлення про укладення договору міжМДі Тайван аероспейс викликало різкі протести як у Сенаті, так і з боку конкурентів з ділянки авіякосмічного комплексу. Основні побоювання зводяться до того, що чужинецький партнер одержить передову американську технологію.

У КАЛІФОРНІЇ СТАЛАСЯ одна з найтрагічніших автомобільних катастроф в історії країни. Минулої п'ятниці на дорозі Інтерстейт-5, приблизно 250 км на південний схід від Сан Франсіско, зударилися десятки авт. В результаті зудару і пожежі 17 осіб загинули і коло 150 були поранені. Причиною катастрофи стала піщана буря. В районі міста Коалінга вже дев'ять місяців не було дощів. Буря з пороху і піску застала зненацька автомобілістів, які їхали в той день дорогою, що перетинає стейт з півночі на південь і є однією з головних магістралей Каліфорнії. Несподівано перед ними виросла стіна з пороху, із-за якої не було видно і в двох кроках. Авта їхали зі швидкістю не менше 50 миль на годину і шофери не мали часу, щоб зреагувати на таку різку зміну умов. Авта почали наїжджати одне на одне, одне з них загорілося, потім вибухнув бак з бензиною і десятки авт були охоплені полум'ям.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перемога Української Правди

1654 року Богдан Хмельницький підписав у Переяславі договір, за який його Тарас Шевченко назвав „нерозумним сином". Геніяльний організатор військової сили і полководець — Хмельницький був поганим політиком і ще гіршим психологом: зараз таки при підписуванні Переяславського договору виявилося, що Україну запроторено під московське верховодство, бо цар Олексій відмовився підписати договір: мовляв, гетьман не рівня цареві. Найкращими дослідниками цієї трагічної події були Олександер Оглоблин і Андрій Яковлів. Оригіналу того договору українською мовою — нема.

Згадаємо про це на початку прослави історичної події 1-го грудня 1991 року, бо, мабуть, найяскравіше зрозуміємо велич воскресення української ні від кого незалежної держави на тлі загирення цієї держави з козацько-гетьманського періоду історії України 337 років тому. Понад 300 років ведено всіма способами русифікацію України. Змінено її назву, покалічено мову, пофальшовано історію, вкрадено ввесь княжий період. Відновлена українська державність у новітньому часі у постаті Української Народної Республіки тривала надто коротко — всього три роки, — щоб могла надолужити всі ті страхітливі втрати. Але відновлено ідею державности, відновлено легенду. Після загину Української Галицької Армії з її елітарною формацією Українських Січових Стрільців та Дійової Армії УНР з елітарною формацією Січових Стрільців — відродилось змагання до волі у постаті Української Повстанської Армії та Першої Дивізії УНА.

Мало народів у світі зазнало стільки мартирології, що її зазнав український народ — і в часах, що про них знають історики, і в новітніх часах, за окупації Польщею і царською та большевицькою Росією, фашистською Німеччиною. Було зруйнування Січі й Батурина, була голодова облога, Вінниця, Бабин Яр і Чорнобиль. Кажуть, що нема чудес у світі. Ми переконалися, що двічі сталося чудо: у квітні 1917 року і 1-го грудня 1991 року. Староримська правда каже, що „Історія є вчителькою життя". На помилках минулого треба вчитися і коли чудо воскресення України минулося — тепер завданням і святим обов'язком усіх українських людей є зберегти і закріпити навіки чудо 1-го грудня 1991 року.

Багато наших патріотів в Україні і діяспори страшенно зраділи постановою Верховної Ради України про незалежність. Але постанова — це ще не держава. 1-го грудня цього року народ потвердив цю постанову. Масова фреквенція голосуючих заімпонувала демократичному Заходові, де ніколи не беруть участи у голосуванні такі мільйони громадян. Це добре, бо це доказ зрілости народу. Але це ще не все. Впереді стоїть завершення заходів біля створення всього рідного державного апарату. Це всі ресорти влади, без яких уряд не всилі виконувати свої завдання: внутрішня і закордонна політика, внутрішній промисел, торгівля і сільське господарство, комунікація, природне здоров'я, чистота довкілля, все — почавши від митної сторожі та скінчивши на закордонно-дипломатичному корпусі. Це все не впаде з неба, як манна. Споконвіку Україна мала ворогів, будучи сама мирною країною — навіть за князя, озваного „Завойовником". Тут починається проблема армії України, як забезпека проти загрози ззовні та поліції — для зберігання внутрішнього ладу. Живемо у часах занепаду моралі й етики, зросту злочинства у різних країнах світу, занепаду авторитету. Зберігання духової сторінки на висоті не менше завдання як зберігання здорової економіки та цивілізаційних вигод. У ні від кого незалежній державі можна розгортати культуру, можна очищувати мову і звичаї від намулу неволі.

Президент Буш заповів українським делегатам, що він скаже Україні „Салют" — це понашому „Вітайте!" Українська діяспора, зокрема українська громада в Америці, щаслива, що дожила до моменту, коли може привітати Україну окликом „Салют!" — Вітайте з перемогою Української Правди", яку сотні років протолочувала ворожа навала. На щасливу путь провідникам вільної, ні від кого незалежної, демократичної Української Держави!

М. Мельник

ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

II.

Дивлячись на цього роду висліди цього соціалістичного експерименту, хтось би подумав, що, звільнившись від диктатури російських партократів, українські провідники та інтелектуали в рішучий спосіб відкинуть цю систему господарювання. Та, на жаль, так воно є. Після усіх тих сімдесятилітніх експериментів і реформ в Україні все ще знаходяться люди, які продовжують вірити в те, що систему можна залишити такою якою вона є, і все що треба зробити, це її трохи виправити. Наприклад, в „Економіці Радянської України" з травня ц.р. О. Несторенко, член-кореспондент АН УССР, радить таке: „Разом з тим необхідно категорично підкреслити: нашим неодмінним кредо в розвитку соціалістичної країни та її економіки є і будуть такі стрижневі основи, як ключова державна і колгоспна-кооперативна власність і плановірність (цебто планування — М.М.). Без них соціалізм втрачає свій хребет, а трудящі — владу.

Однак ця власність має бути очищено від таких виразок, як бюрократизм і монополізм, що глушать особистість виробника як співгосподаря засобів виробництва, пригнічують інші форми виробництва. Я переконаний: коли ми цілком звільнимо колгоспи і радгоспи від кріпосницьких пут сталінщини, відмовимось від надмірних поборів з них (особливо — шляхом нееквівалентного ціноутворення на сільськогосподарську продукцію), коли ми знайдемо по справжньому ефективні способи стимулювання творчої виробничої та організаторської праці діячів колгоспного ладу, коли колгоспах колективи стануть справжніми господарями, і високо цінуватиметься професіональна, творча праця, а керівники відбиратимуть для колгоспів і навчатимуть талановиту молодь, шануючи і технічно максимально озброюючи її, то ми, зрештою, досягнемо те передове, що є в сільському господарстві світу". Що ж тут можна сказати? Єдине, що приходить мені на думку щоб схарактеризувати автора цього роду заключень, це французький вислів „idiot-savan", цебто науковець позбавлений здорового глузду.

У цій же „Економіці Радянської України" з червня ц.р. О. Онищенко пробує переконати читача, що „Найбільш імовірний шлях роздержавлення власності радгоспів на сучасному етапі — це оренда, з наступним викупом (не орендованої землі), а) орендованих засобів виробництва".

Маємо теж ідею Б. Кузняка, який в квітневому числі „Економіки Радянської України" у більш великодушний спосіб пропонує, що „Для розвитку нових форм власности ...необхідно створити рівні економічні, соціальні та правові умови для функціонування всіх форм власності...".

За дорученням уряду, вчені українського інституту економіки агропромислового виробництва імени О. Т. Шліхтера випрацювали і опублікували в квітні ц.р. програму переходу до ринкової економії. На їхню думку, для України треба розробити „...програму роздержавлення та часткової приватизації власності... Система цін має забезпечити еквівалентний обмін між сільським господарством та промисловістю й іншими галузями народного господарства, вільне підприємництво, принципи госпрозрахунку і самофінансування. Цьому сприяти муть державні фіксовані та регульовані ціни і тарифи, а також вільні ціни, тарифи". Прочитавши такий елаборат, людина не знає чи має сміятись, чи плакати.

В часописі „За вільну Україну" з 30-го травня ц.р. Іван Михасюк, завідуючий катедрою економічного і соціяльного планування на університеті Івана Франка, пропонує таке: „Змінювати форму слід перш за все у господарствах, де коефіцієнт ефективности використання землі найнижчий (кому потрібні того роду коефіцієнти в економії вільних ринків? - М.М.)... Під зміною власності слід розуміти не зміну вивіски „радгосп" на „колгосп", як це вчинили в деяких районах (львівської) області. Адже сьогодні функціонує одна і та ж сама колгоспна-радгоспна система. Її слід трансформувати, в окремі кооперативи, оренди, фермерсько-приватні господарства".

І врешті, теж в часописі „За вільну Україну" з 5-го липня ц.р. завважуємо пропозиції ініціятивної групи при депутатській комісії відродження села львівської області, що складається з науковців і депутатів. Ключові становища групи такі: „...в наших умовах най ефективнішим способом приватизації економічно слабких колгоспів і радгоспів є створення кооператівів, їх асоцій. (...) Сьогодні земельний кодекс не спрацьовує, бо селяни не вірять у стійкість і довговічність курсу на відродження селянського господарства. Щоб перебороти невіру, необхідно ввести приватну власність на землю...". Тут знову маємо цілком неоправдану пропозицію створення кооператив тільки для слабих колгоспів і радгоспів і введення приватної власности не з огляду на перехід до вільних ринків, а тому, щоб здобути довір'я селян (до чого? М.М.).

З того всього видно, що багато українських і політичних і наукових провідників не годні позбутись того марксистсько-ленінського навантаження, яким їх годували донедавна. У своїх писаннях вони вправді уже перестали щодва слова цитувати Маркса і Леніна, та вони продовжують баламутити людей своїми передпотопними ідеями про соціялізм і про „всі форми власності".

Закінчення буде.

Олександер Серафин

ЕКОНОМІЧНА ПЕРЕБУДОВА В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

Чехо-Словаччина розпочала свою програму економічних реформ в січні 1991 року. Ця програма включає:

* Звільнення з-під контролі 95 відс. цін. Контроля цін 5 відс. товарів взагалі буде скасована вкороткі.
* Лібералізація чужої торгівлі і введення внутрішньої конвертабільности грошей (корони), що буде відступ від центрального розподілу (призначення) валюти до асигнації ринком.
* Загальну приватизацію державних підприємств. Цей процес триватиме ще два роки.
* Заміщення старої податкової системи, згідно з податковою системою Економічної европейської спільноти.
* Консервативне господарювання країни з наміром осягнути бюджетову надвишку.
* Встановлення соціяльної системи, яка улегшуватиме цей перехід.

Протягом перших шість місяців 1991 року, брутто національного прибутку знизилося на 12 відс. Цей занепад був спричинений не певною державною економічною політикою, зокрема, в промисловості і рільництві. Іншими причинами є відсутність фінансового ринку, нерішучість в розв'занні заборгованости державних підприємств, застаріла банкова система і зволікання приватизації державних підприємств.

Індустріяльна продукція Чехо-Словаччини у вересні 1991 року була на 30 відс. нижча як у вересні 1990 року. Великі фірми (затруднення більше ніж 100 працівників) зазнали більшого упадку у продукції як менші. Передбачають, що економічний занепад спричиниться до безробіття ще цього і наступного року та число безробітних збільшиться до 600,000 осіб. Безробіття у жовтні становило 446,242 особи або 5.63 відс. населення (з чого 9.6 відс. у Словацькій і 3.8 відс. у Чеській Республіці). У деяких промисловостях воно досягнуло понад 15 відс. Жінки і молодь становлять більшість безробітних. У Чехо-Словаччині 80 відс. населення працює в індустрії — два рази більше як у західних країнах — і тому безробіття спричинює більші злидні.

Безробіття є більшою проблемою на Словаччині (9.6 відс., ніж на Чехах (3.8 відс.). Після Другої світової війни, Словаччина стала індустріяльною країною, де концентрується тяжкий і мілітарний промисел. Чехословацькі експорти зброї в 1987 році досягали 20 більйонів корон, а цього року буде приблизно вісім більйонів корон. Цей великий упадок спричинений розвалом Варшавського Пакту і зменшенням мілітарних закупів колишніми його членами. З переміною фабрик зброї на цивільну продукцію і піднесенням експортів поправиться становище, але це аж в дальшому майбутньому. Експорти чехословацьких виробів не є конкурентні на західних ринках із-за застарілої технології і неефективних способів виробництва. Експорти до СССР є набагато менші і в короткому часі немає надії на зміну.

Безробітні перших шість місяців отримують 65 відс. своєї нетто платні, а 60 відс. інших шість місяців — безробіття. Ті, хто переходить перевишкіл, отримують 80 відс. своїх платень протягом перевишколу. Пересічна місячна платня становить 3,000 корон або 100 доларів.

Чехо-Словаччина імпортує з СССР багато сировин. У 1990 році її імпорти становили 1.8 біль. долярів, 670 мільйонів долярів більше ніж з Німеччини, другого найбільшого постачальника. СССР імпортував минулого року 1.8 більйона дол., один більйон долярів більше ніж знову Німеччина.

Державна монетарна політика є успішна. Роздрібле ні ціни піднеслися за вересень лише на 0.3 відс. За перших шість дев'ять місяців 1991 року, ціни піднеслися на 43 відс. тому, що в січні 95 відс. цін звільнено від контролі. Від січня, ціни на деякі продукти навіть впали.

Чужі інвестиції у Чехо-Словаччині зазнають певних перешкод випускниками комуністичної школи, які ще займають відповідальні пости. Іншими перешкодами є видані закони відшкодування і непевність, з якою держава переходить до ринкової економіки. Наприклад, тільки чотири спільні підприємства були засновані в Празі від червня 1990 року. Один з них був готель „Атріюм" (Гаст Рідженсі) в якому мивжили. Бракує чітко означеної інвестиційної політики для чужих фірм. Вважають, що бюрократія була менша перед революцією. Тоді одна особа мала остаточне рішення.

Колишня чехо-словацька фірма взуття, „Батя", майно якої було націоналізоване 45 років тому, повертається до Чехо-Словаччини. „Батя", який головне бюро

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„З великою душею на маленькому фортепіяні"

Заля The Old South Meeting House в Бостоні з його непристосованими для концерту сидженнями, а також старе маленьке фортепіяно не віщували вечерові бути особливо цікавим. Проте афіша, в якій говорилося, що піяніст Володимир Винницький є „видатним молодим піяністом та викладачем Київської Консерваторії в Україні", приваблювала шанувальників музики. Хотілося почути молодого українського піяніста, який завоював звання лавреата міжнародного конкурсу імени Жака Тібо та Маргарити Лонґ в Парижі.

Також привертала увагу і його програма, де поруч з відомими творами високої технічної майстерности, такими, як Соната B-мінор ч.3, „Мефісто-вальс" Ліста, Соната B-Major, Моцарта, містила рідко виконувані в Америці твори. Перший з них — Соната F-Major видатного клясика української музики Дмитра Бортнянського. Музиці цього твору, інтонаційно близькій творчості Й. Гайдна, В. А. Моцарта та інших західньоевропейських композиторів другої половини XVIII сторіччя, притаманні специфічні, неповторимі риси індивідуального інструментального стилю Бортнянського. Велика кількість його творів рахується втраченою, і лише у 1972 році вдалося розшукати деякі з них у нотному відділі Паризької крайової бібліотеки. Велику та цінну працю по розшифруванню та редакції рукопису провів видатний сучасний український композитор Мирослав Скорик. Його ж був другий твір, що привернув увагу в програмі, — „Бурлеска". Забігаючи вперед, скажу, що своїм запальним темпераментом та специфічним ритмом, який базується на глибокій національній народній основі, але залишаючись при цьому оригінальним, твір викликав особливий ентузіязм та підйом у публіки. Основна частина публіки була українського походження, і тому народність мелодії була відчута особливо гостро і відразу проникнула в серця.

Тож програму концерту відкрила Соната Бортнянського. З першого звуку тепло та і щирість піяніста відразу привернули до себе публіку. Така атмосфера залишилася до кінця концерту. У Сонаті Бортнянського звуки неслися легко та витончено, поражаючи своїм проникливим ліризмом.

Дивовижна ніжність та витонченість нюансування панувала в Сонаті Моцарта. Піяно, яке піяніст здобував, створювало абсолютно божественний чистий образ мудрої простоти. Бурхливий блиск, імпровізування, яскрава виконченість техніки з неймовірним темпераментом увірвалася до авдиторії з лістівським „Мефісто-Вальсом". виконання Сонати Шопена було також дуже впевненим та образним. Ніхто із залі не залишився байдужим, бо це було неможливим.

В. Винницький зумів заторкнути найтаємніші струни людської душі, граючи на маленькому фортепіяні в не дуже зручній залі.

Тетяна Дудочкіна,
Викладач Консерваторії, Нової Англії.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ В СПРАВІ „УКРАЇНИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ"

Гасло тарасівців і М. Міхновського з-перед 100 років „Україна для українців" треба розуміти як „Україна для українських громадян" незалежно від їхньої етнічної приналежности чи расово-національного походження.

За часів тарасівців і Міхновського України як незалежної держави ще не було, отож поняття „українське громадянство" окреслювано як „українець". Із змісту брошури Міхновського „Самостійна Україна" (Львів, 1900) виразно виходить, що він під „українцями" розумів не тільки етнічних українців, „братів козацького роду", але й усіх, хто був льояльний до українського народу й (майбутньої) самостійної України, як незалежної держави.

Коли йдеться про Шевченка, то він одобрював „праведний закон" Вашінґтона й тому ніхто не „підсумовував", як думає Василь Маркусь у „Свободі" ч. 198 за 1991 рік, його ідеології з пізнішим кличем доктрини Монро „Америка для американців". Щойно тарасівці й М. Міхновський висунули з подібною до Монро аналогією гасло „Україна для українців" 100 років тому. І коли сьогодні звучить це гасло до „етнічних" українців, а не до „полі-етнічних громадян України", то тут і підписаний і В. Маркусь і всі, кому дорога українська справа, повинні правильно інтерпретувати гасло Міхновського й тарасівців, щоб „не наставляти меншостей проти незалежної України". Власне це й було ціллю статті підписаного в „Свободі" з 1-го жовтня 1991 року.

Ярослав Рудницький
Монтреаль, Канада

ПОЛЬЩА ОГОЛОСИЛА, ЩО з 27-го листопада литовсько-польський кордон буде відкрито для всіх бажаючих. Досить буде поставити на границі в пашпорт литовську візу, щоб без перешкод їхати не тільки до Литви, але й до Латвії і Естонії.

Микола Мушинка

НА ПРЯШІВЩИНІ ВІДКРИТО МУЗЕЙ РОДИНИ ВАРГОЛІВ

Мало є художників у світі, які у другій половині XX століття втішалися такою популярністю, як американець Енді Варгол (1928-87). Його популярність в сфері мистецтва можна порівнювати хіба з популярністю Пабля Пікасса. Картини Енді Варгола ще за його життя продавалися за фантастичні суми. За звичайний графічний портрет в нього була мінімальна такса — 25,000 дол. Сьогодні на міжнародних художніх аукціонах його твори оцінюються сотнями тисяч, а то й мільйоном дол. А портретував він найславніших людей своєї доби, починаючи ідолом Америки Мерилин Монро, Джекелін Кеннеді і кінчаючи Мао Дзедонгом та Леніном. Світові галерії вважають честю мати у своїх колекціях бодай один оригінальний твір Енді Варгола.

Та Енді Варгол записався в історію світової культури не тільки як засновник художнього напряму „поп-арт", але і як лідер нової філософії та життєвого стилю, що базується на абсолютній свободі дії та запереченню усіх стереотипів. Видавав спеціяльні журнали, альбоми, здіймав фільми, організував спілки, товариства. З його іменем (як і належиться славній зірці) пов'язано багато афер і скандалів — політичних, сексуальних, торгових. Одна із його розчарованих поклонниць у 1968 році вчинила на нього атентат, із якого він ледь-ледь видужав.

При тому всьому Енді Варгол був глибокорелігійною людиною. Із усіх людей у світі він найбільше поважав маму, оцю просту карпатську жінку-трудівницю, яка була настільки захоплена своїм сином, що вміла толерувати всі його витівки.

Питання мистецтва, поєднаного з бізнесом, були для нього першорядними. В цьому відношенні він був типовим американцем, який мало цікавився своїм походженням. Знав, що його рід походить з Европи, десь із Карпат, збирався навіть відвідати країну своїх батьків, але обставини не дозволили йому здійснити цю його мрію.

У фаховій літературі про його походження існує багато версій. Вважали його бельгійцем, поляком, мадяром, росіянином, жидом, чехом, словаком... Не виключено, що сам Енді підтримував отакі версії про своє походження.

У дійсності Енді Варгол і по батькові і по матері з діда-прадіда був русином-українцем. Його батько Андрій віхав у ЗСА в 1913 році з українського села Микова нинішньої Свидницької округи на Пряшівщині. Мати Юлія (Уля Завадська) виїхала за ним у Пітсбург 1921 року з того ж села.

Першим встановив цю істину вчитель школи образотворчого мистецтва у містечку Меджилабірці Михайло Бицко (сам талановитий карикатурист). Будучи студентом педагогічного факультету університету ім. П. Й. Шафарика у Пряшеві (катедра образотворчого мистецтва), він вперше почув ім'я Енді Варгол від свого професора Івана Шафранка і почав цікавитися його біографією. Встановив, що у селі Микова Гуменської округи є багато „Вархолів", які могли би бути спорідненими із славним американським художником. В його руки потрапили навіть листи Юлії Вархоли із ЗСА до рідної сестри у Миковій, в яких згадувалося, що її син Андрійко малює. Правда, про те, що він є славним американським художником мама ніколи не писала.

Передчуття М. Бицка повністю підтвердилося в 1987 році, коли на Пряшівщину прибув брат щойно померлого художника Джан, віцепрезидент Фундації Енді Варгола у Ню Йорку. Він щиро привітав ініціятиву меджилябірських ентузіястів вшанувати пам'ять Енді Варгола в рідному краї його батьків заснування музею його імені і навіть приобіцяв передати у цей музей пару його творів. Для реалізації цього задуму у Меджилябірцях було засноване Товариство Енді Варгола на чолі з професором мистецтва Іваном Шафранком.

Розпочалися інтенсивні переговори та листування. Питання музею Енді Варгола широко обговорювалося в пресі. Де він би мав знаходитися? Висувалися різні пропозиції: Праґа, Братіслава, Кошиці, Пряшів, Свидник, Микова... Кожне з тих місць вважало себе „рідним краєм" у предків славного американського художника. До ЗСА для переговорів у справі музею виїхала спеціяльна делегація (були в ній різні люди, лише для ініціятора й душі цілого проекту — М. Бицька місця в делегації не знайшлося). Врешті-решт і американська сторона, і чехо-словацькі органи зійшлися на думці, що музей би мав бути там, звідкія вийшла ініціятива його заснування — у Меджилябірцях. Для музею почали реконструювати окремий будинок — колишню пошту. Та реконструкція йшла занадто мляво. Її проект кілька разі мінявся. Мінялися і реалізатори проекту. Врешті-решт місцеві органи вирішили віддати під музей щойно побудований будинок культури, в якому є багато приміщень, придатних для експозиції, адміністрації та фондів музею.

Міжчасом Музей ім. Енді Варгола було засновано у Пітсбурзі. Фундація Енді Варгола в Ню Йорку не погодилась, щоб існували два музеї однакової назви і меджилябірчани вирішили назвати свій музей Музеєм модерного мистецтва родини Варголів. Музей під такою назвою було офіційно зареєстровано в червні цього року.

Наприкінці вересня ц.р. у Меджилябірці надійшли найцінніші експонати для новоствореного музею — 13 оригінальних картин Енді Варгола; портрети Інгрід Берман та В. І. Леніна (Червоний Ленін), по два варіянти творів „Серп і молот", „Електричне крісло", „Квіти" та „Камбеллів суп"; „Корова", „Метелик" та „Абсолютна водка". Всі вони виконані технікою серіграфії і представляють різні періоди творчости художника (1971-1987). Розміри — від 76 х 101 см по 121 х 100 см.

Всі ці твори на „необмежений час" запозичила меджилябірському музеєві Фундація Енді Варгола в Ню Йорку. Старший брат художника Полл Варгола — теж художник (батько сімох дітей, з яких Джеймс є професіональним маляром-ілюстратором) подарував у Меджилябірці кільканадцять своїх великих полотен, мальованих, в основному, курячими ніжками.

Є у музеї і кілька цінних меморіяльних експонатів, наприклад сорочка, в якій хрестився Енді та його брати Полл і Джон, рідкісні фотографії сім'ї Варголів, грамофонна пластинка з українською піснею, наспіваною матір'ю Енді Варгола Юлією, багато листів, листівок, особистих документів тощо.

Урочисте відкриття нової експозиції Музею модер-

(Закінчення на стор. 3)

Економічна...

(Закінчення зі стор. 2)

знаходиться у Торонто, створила спільне підприємство. Ця домова підготовлялася 18 місяців. МекДоналд ресторан плянує відкрити свою філію в Празі з початком 1992 року. Вважають, що це спричиниться до конкуренції у цій ділянці, яка ще не привикла до обслуг клієнта. МекДонлад почав свої переговори на весні 1990 року.

Держава продає вже якийсь час малі підприємства приватним особам способом ліцитації. Таких малих підприємств — ресторанів, харчових крамниць, кравецьких варстатів, фризієрень і т.п. — нараховують понад 20,000. Дотепер продано біля 10,500, які принесли 265 мільйонів долярів. У першій фазі ліцитації, чужинці не можуть брати участи, але вони купують за посередництвом місцевих громадян. Не всі закуплені підприємства лишаються чинними чи такими, якими вони були.

Тисячі фармерів протестували в жовтні в Празі і Братиславі проти державної сільсько-господарської політики. Вони, між іншим, закликали до швидкої приватизації сільського господарства, яке було примусово колективізовано комуністичним урядом.

З початком жовтня 1991 року, державний уряд почав продавати купони своїм дорослим громадянам. Ці купони, які продаються по 30 долярів (1,000 корон) бльок, можна буде інвестувати з початком 1992 року у великі підприємства — не більше десяти. Вважають, що 30 відс. великих державних підприємств, яких нараховують 3,000, в цей спосіб стануть приватними, а решта буде продана на ліцитації. Місцеві газети інформують, що біля 90 відс. словаків і тільки 29 відс. чехів розуміють, в які підприємства вони інвестуватимуть свої купони. Встановляють, що понад два мільйони громадян візьме участь в програмі приватизації. Комуністи-управителі часто ставили перешкоди у продажі державних підприємств. Один їхній спосіб був декларувати банкрутство підприємства і продавати майно для власної користи. Уряд у жовтні ц.р. запобіг цій „практиці" змінами у федеральному законі.

Чехо-Словацький парлямент затвердив закон, який забороняє службовцям комуністичного уряду працювати для держави аж до кінця 1996 року. Заборонені посади для них такі: федеральні і республіканські міністерства, армія, державна міліція, наукові установи та інші.

СССР має вкоротці підписати договір з Чехо-Словаччиною щодо відшкодування пов'язаного з окупацією. Не всі шкоди спричинені совєтськими військами є оцінені, одначе їх встановляють на суму 150 мільйонів долярів. Останні совєтські вояки залишили чехо-словацькі землі 19-го червня 1991 року.

Як видно з вищезгаданого, Чехо-Словаччина почала свою економічну перебудову значно пізніше ніж Мадярщина, колишня Східня Німеччина і Польща. Кожна з тих країн має свої специфічні проблеми, але всі вони змагають до однієї мети: вільного соціяльного ринку.

Мимоволі надходять думки про Україну і її ще довший і тяжчий шлях економічного перетворення, бо її руйнував цей самий диктатор і ця сама система багато довше. Вона може скористати багато з досвіду, наприклад, саме якраз із Чехо-Словаччини.

На Пряшівщині відкрито...

(Закінчення зі стор. 2)

ного мистецтва родини Варголів у Меджилябірцях відбулося в суботу 5-го жовтня. А було це і справді достойне відкриття. Стрічку новоствореного музею перерізав і коротку промову виголосив сам міністер культури Словаччини Ладіслав Снопко. Міністерство культури взяло на себе фінасування основної частини діяльности музею з державного бюджету. (Будемо сподіватися, що не за рахунок бюджету Музею української культури у Свиднику). Дальшу фінансову підтримку (5-15,000 дол. річно) приобіцяла Нюйоркська Фундація Енді Варгола. Представники цієї фундації Джон Варгол та Джеймс Шрайбер брали безпосередню участь у відкритті експозиції. Прибули теж представники мистецтва з цілої Чехо-Словаччини. із Праги до Меджилябірців було відправлено спеціяльний „Варго-тур" з-понад 350 прихильниками творчости американського художника. До речі, восени м.р. у Празі з величезним успіхом пройшла виставка 55 графічних творів Енді Варгола, що її організувала празька Національна ґалерія та нюйоркський Музей модерного мистецтва.

Приїхало і чимало художніх колективів. Пряшівський театр ім. Заборського, наприклад, показав інсценізацію про життя Енді Варгола під назвою „Я ніколи не виходжу з форми, тому що я ніколи не є у формі", побудовану на базі його щоденників та спогадів.

У першій експозиції, крім згадуваних вже картин Енді Варгола та його брата Пола (які займали основні залі першого і другого поверхів музею), були ще виставки дитячих праць учнів меджилябірської школи образотворчого мистецтва на мотиви творів Енді Варгола, твори двох визначних представників модерного образотворчого мистецтва Словаччини — Руда Прокопа і Михала Цігларжа, східньословацької групи молодих художників „Творче художнє об'єднання" (Штефан Поточняк та колективу). Оригінальною була виставка інситних картин Михайла Сірика.

Стіни виставочних заль здебільшого витапетованої багато разів помноженими портретами Енді та репродукціями його творів, газетами з варголівською тематикою тощо. Все це і справді створює неповторну атмосферу сучасного модерного мистецтва.

Складовою частиною відкриття нової експозиції була і пресконференція. Говорилося на ній по-словацьки, чеськи, англійськи. Єдиною людиною, що не посоромилася заговорити по-своєму (лемківською говіркою) був Джан Варгола.

Отже Пряшівщина тепер має новий музей, художника світового імені, який бере своє коріння саме в цьому краї. Музей розпочав свою діяльність не в найкращій економічній ситуації. Багато питань ще не вирішено. Основним з них є питання власництва будинку, в якому розташовано музей. Місто побудувало його з іншою метою — як будинок культури, а міністерство культури Словаччини покищо не хоче компенсувати містові кошти його побудови.

Віримо, що ці справи при добрій волі можна буде полагодити. Музей має не малі пляни на майбутнє. При ньому мала би функціонувати художня школа модерного мистецтва, здійснюватися виставки, фестивалі. Плянується заснувати премію Енді Варгола, якою би нагороджувалися кращі твори аванґардного мистецтва.

Немаловажним є і факт, що Меджилябірці знаходяться недалеко кордону із Польщею та Закарпатською Україною, що відкриває перед ним перспективу взаємної співпраці на міжнародному полі.

Отже родовід славного американського художника встановлено. За походженням він був русином-українцем з Пряшівщини. Його вузька батьківщина достойно вшанувала пам'ять свого знаменитого земляка. Хотілось би, щоб і українські мистецтвознавці на рідних землях та в діяспорі почали глибше цікавитися життям і творчістю цього найбільшого бунтаря у мистецтві Заходу.

ЕКСПЕРТИ ООН ВИЯВИЛИ на одному з іракських підприємств велику кількість збагаченого урану. У зв'язку з цим представники ООН поширили документ про те, що Ірак продовжує приховувати дійсні факти щодо свого ядерного потенціялу. Експерти вважають, що пошуки повинні тривати, бо більше не можна покладатися ні на які запевнення іракського керівництва.

Марійське Товариство „Милосердя"

Марійське Товариство „Милосердя" (Caritas) — жіноча християнська організація, основним завданням якої є допомогти нашому здеморалізованому суспільству повернути такі духовні цінності, як віру, безкорисну любов до ближнього та християнське милосердя.

Ідея відродження Марійського Товариства, так колись розповсюдженого і діяльного в Галичині, виникла в грудні 1988 року. Тоді була створена ініціятивна група по відродженню Марійського Товариства, яка, надаючи посильну допомогу обездоленим людям, організувала ряд масових заходів, які активізували релігійне життя в Галичині та допомагали нашій Церкві виходити із підпілля.

19-го грудня 1988 року ініціятивна група Марійського Товариства організувала Молебень за дітей Чорнобиля і Вірменії і ця перша масова громадсько-християнська акція і визначила напрям діяльности товариств на перший рік його існування. 22-го січня 1989 року у 70-ті роковини Акту Соборности був організований Молебень, який відправили Греко-Католицькі священики і за який голова ініціятивної групи Товариства Ірина Калинець була арештована і покарена карцером. Весною 1989 року була організована багатотисячна Панахида за Тараса Шевченка на площі біля української церкви. 27-го червня 1989 року разом з Комітетом Захисту Греко-Католицької Церкви була організована Панахида на Личаківському цвинтарі на могилах закатованих НКВД в 1941 році.

Ініціятивна група розросталася, творилися неформальні Марійські Дружини, бо ще Церква наша не мала жодного храму.

В грудні 1989 року за ініціятивою Марійського Товариства, з участю Товариства Лева й Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка та Об'єднання „Ґердан", було відновлено свято св. Миколая. За фонди жертводавців було закуплено подарунки і св. Миколай з ангелами вперше пішов у сирітські будинки, інтернат і школи. Заходами Марійського Товариства було відновлено Свято Матері. Всі відновлені товариством свята стали традиційними і органічно ввійшли в наше життя.

Товариство брало активну участь в багатотисячних походах за леґалізацію УГКЦеркви та голодівках в Москві. З початком демократизації нашого суспільства та з відновленням в правах УГКЦеркви Марійські Дружини вже створювалися при греко-католицьких парафіях під опікою священиків.

Одною з важливих ділянок роботи Товариства є матеріяльна допомога обездоленим людям, сиротам та багатодітним сім'ям.

Хоч Марійське Товариство існує майже три роки, але зареєстроване і стало юридичною особою тільки на початку 1991 року. Сьогодні Товариство має свою юридичну адресу і рахунок в банку, але наші можливості є ще дуже скромні, щоб самостійно розвивати нашу харитативну працю.

Тільки дякуючи співпраці з Малтійською службою допомоги з Німеччини ми мали можливість організувати у Львові до 500 безкоштовних обідів для особливо потребуючих самітних людей, а також надавати допомогу продуктами, одягом і медичними засобами одиноким бідним людям, сиротам і багатодітним сім'ям. Марійське Товариство утримує добрі контакти і співпрацює з лікарським Товариством при Лічниці ім. Митрополита А. Шептицького. Лічниця отримала допомогу від Малтійської Служби — ліжка, рентґен, операційні лямпи, білизну, халати, лікарства та іншу апаратуру. До нового року Лічниця відновить свою діяльність і буде продовжувати гуманні традиції, започатковані Митрополитом Шептицьким, коли особлива увага лікарів приділяється найбіднішим. Марійське Товариство разом з Церквою плянують створити обласний Центр духовного відродження, милосердя й опіки. Місяць тому при Марійському Товаристві засновано мале підприємство „Caritas", яке буде займатися переробкою сільсько-господарської продукції. Частина доходів підприємства буде перераховуватися на рахунок Марійського Товариства на харитативні цілі. Разом з підприємством „Caritas" ми плянуємо в скорому часі відкрити у Львові безкоштовну їдальню своїми силами.

Але допомога з Німеччини не вічна і мусимо подумати про створення власної матеріяльної бази. Для успішної діяльности підприємство потребує відповідного закладного фонду, яке Марійське Товариство, як засновник, не всилі надати. Надіємося на допомогу і сприяння добрих людей і з часом сподіваємося стати твердо на ноги і гідно самим продовжувати доброчинну справу, започатковану разом з Церквою і Малтійською Службою Допомоги.

Адреса: Tax-deductible donations, Selfreliance Association for Women's Marian Society of Mercj „Caritas", can de sent to: Selfreliance Federal Credit Union, Acct, No. 17207,108 Second Avenue, New York, N. Y.; Tel.: (212) 473-7310.

Стефанія Шабатура,
голова

У 25-ліття Відділу СУА

З нагоди 25-ліття існування 91-го Відділу СУА у Бетлегемі, Па., в неділю, 3-го листопада, відбувся полуденок з участю членок Відділу, їх родин і приятелів.

Оксана Кіпа, голова Відділу привітала усіх присутніх. Окружну Управу СУА Філядельфії репрезентували голова Марія Одежинська і Тамара Рац, секретарка. Вони зложили привіт від цілої округи, тобто від її 16-ох відділів.

Ольга Цегельська, одна із основниць Відділу і довголітня культурно-освітна референтка, виголосила з цієї нагоди доповідь.

Марта Федорів

Рівенська Капеля Бандуристок

Рівенська капеля бандуристок виступає на Міжнародному фестивалі в Білорусії.

Бандура... Історією їй призначено бути виразником заповітних мрій народу. В думах та піснях яскраво й правдиво відтворено героїчну визвольну боротьбу проти загарбників і поневолювачів нашого народу. Кобзарська дума й пісня — вагомий здобуток мистецтва й культури.

Попередниками кобзарів були музики, увічнені у фресках Київської Софії, оспівані автором „Слова о полку Ігоревім". Кобзарство своїм корінням сягає в часи Київської Русі. Кобзарі — творці героїчних творів, що блискуче змальовували події життя українського народу, закликали із зброєю в руках битися за волю і правду народу. Коли уважно прочитуємо сторінки історії кобзарство в Україні, переконуємось, що вони були улюбленцями народу. Люди знали їх і глибоко поважали.

Коли я читаю про великих кобзарів, то завжди питаю себе: звідки у них бралася така свідомість? Відповідь тут можна дати таку: вони постійно перебували серед знедолених, поневолених людей, на собі відчували тяжке життя, тілесні і душевні муки.

Помиляються ті, хто вбачає в кобзарях несвідомих, незрячих жебраків, життєвою метою яких було тільки випрошування милостині. Підкреслюю — це не було характерним для українських народних співців.

Невмирущий дух України завжди виявляється у творах народних митців, а найбільше в бандурі. Спів бандуристів по-особливому хвилює слухача, він найбільш виразно передає невичерпну глибінь народного світосприймання.

Любов до бандури, бажання нести для свого народу кобзарське мистецтво об'єднало в капелі бандуристок дівчат різного віку, різних професій.

Рівенську капелю бандуристок засновано в 1871 році. Керівником її став випускник Київської Консерваторії ім. П. Чайковського Анатолій Грицай, учень і послідовник В.А. Кабачка, великого знавця і майстра кобзарської справи, який своїм чудодійним хистом окрилив нинішнє кобзарське покоління України. Ім'я Анатолія Грицая — великого шанувальника і невтомного пропагандиста бандури, композитора — нерозривно пов'язане з біографією славного жіночого ансамблю, який є його дитиною і його мрією. Витоки кожної пісні, винесеної капелею в світ, щоб чарувати людей, пробуджувати в них високі почуття, починаються з серця їх мистецького керівника.

Тут також можна поставити питання: а що дає жінкам і дівчатам капеля? На це можна легко відповісти, бо А. Грицай має грубий зошит, де кожна може вільно висловитись. Ось декілька з таких висловлювань. З. Маменко: „Минув рік, а скільки цікавого, змістовного я почерпнула з цього джерела". І. Погубко: „Після кожної репетиції ми стаємо щасливі, радісні, бо несемо рідну бандуру в народ ". Д. Ключко: „Подобається мені бандура і її срібний дзвін". Н. Сахно: „З хвилюванням згадую кожну годину перебування в капелі". Н. Собінан: „Наші успіхи привели нас до нашої столиці і далеко поза межі її". Л. Гусіна: „Бандура так захопила мене, що тепер я не можу уявити себе без неї". Т. Мирук: „У пісні я була закохана з дитинства, але бандура полонила мене цілковито".

Для багатьох учасниць капеля стала стартовим майданчиком для вступу на професійну дорогу. Найменше десять капелянок сьогодні є солістками в різних центрах України, або викладачами бандури.

Твори у виконанні капелі бандуристок неодноразово записували на платівки.

В капелі ведеться також загальноосвітня робота. На пробах А. Грицай знайомить бандуристок з історією кобзарства, життям і діяльністю кобзарів — гомерів України. Постійно ведеться робота над поліпшенням звучання, удосконалення прийомів гри на бандурі, строєм, динамікою.

В капелі є своє „господарство" — 50 бандур і два комплекти костюмів: українські національні і стилізовані. Прошу придивитися уважно до знимки — самі переконаєтесь, що таких ще не бачили.

Капеля має свого старосту, якого вибирають на два роки.

Існування капелі стало поштовхом до виникнення нових ансамблів на Рівенщині — в Здолбунові, Острозі і Дубні. В Здолбуновській музичній школі вже довго існує дитяча капеля бандуристів, якою керує Наталка Ігнатенко, вихованиця рівенської капелі. Молодечий запал бандуристок, їх ентузіязм, любов до бандури, — оце їх творче обличчя.

Капеля була учасником республіканського фестивалю, де дістала звання лавреата і золоту медалю. За велику виконавську майстерність була нагороджена грамотою Ради Міністрів України. У 1973 році капеля з особливим успіхом виступила у київському палаці „Україна". Рівенські бандуристки брали там участь поруч найкращих майстрів українського мистецтва. На міжнароднім фестивалі в Білорусії капеля здобула другу золоту медалю. На думку М.П. Гвоздя, визначного митця України — авторитет капелі є незаперечний.

Від часу свого заснування капеля дала понад 200 концертів. 1977 року осягнула звання Народної, а все це завдяки їхньому мистецькому керівникові Анатолієві Грицаю, який крім того, є ще й поетом.

В дівочім царстві струни дзвонять,
Співа бандура гімн весні.
Жить в їх довічному полоні
— Ох, як же солодко мені.

Люблю я вас, моя надіє,
Люблю невтомність ваших рук.
Хай ваша пісня лебедіє,
І не зазна ніколи мук.

Вам зичу світлої дороги.
Вкраїни мову збережіть,
Щоб не терзали нас тривоги,
Щоб ми могли достойно жить.

М. Чорний-Досінчук

ЗБІРНА З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ стала першим в історії чемпіном з футболу серед жіночих дружин. В суботу, 30-го листопада, у фінальному матчі проти дружини Норвегії американські спортсменки перемогли з рахунком 2:1 і завоювали перше місце у першому в історії чемпіонаті світу. Жіночий футбол почав розвиватися порівняно недавно — у 70-ті роки. Тепер жіночі футбольні першості проводяться вже у багатьох країнах світу. 65 країн мають національні жіночі футбольні збірні.

Жертвенні громади Центрального Ню Джерзі

Українська діяспора є невід'ємною частиною українського народу, але, на жаль, в існуючих умовах ми не можемо безпосередньо включитись в державнотворчу діяльність, яка проходить в Україні і метою якої є завершення державної незалежности України. Наша участь може бути тільки посередньою — у вигляді моральної і фінансової допомоги для України. Вона є обов'язковою.

В Україні Рух був ініціятором створення Громадської Ради України „Референдум", де об'єднались більшість демократичних партій та організацій республіки. Рада розробила плян різних заходів для формування громадської думки, щоб референдум 1-го грудня 1991 року підтвердив Акт незалежности України у відсотковому відношенні найефективніше. Передбачено витрати на пересувні друкарні, винайм сторінок в газетах, друкування листівок, плякатів, реклям на футбольних стадіонах, по кінах, фінансування обласних і районових штабів, кошти поїздок по областях і районах депутатів та прихильників державности, щоб поширювати вільне українське слово по всіх теренах України, а особливо в індустріяльних осередках східньої України, щоб донести до всього народу українську правду, пробудити в нього історичну пам'ять і переконати, що тільки державна незалежність запевнить кращу долю Україні. Покриття коштів на виступи „Червоної рути", яка дасть 70 концертів в різних реґіонах України. Співголови Громадської Ради України, голова НРУ Іван Драч і ректор КПІ проф. Таланчук при зустрічі в Києві з делеґацією ККДУ з Америки, яку очолив д-р Богдан Бурачинський, звернулись за фінасовою допомогою для проведення цієї кампанії. Тому на заклик Екзекутиви ККДУ в Америці наш Відділ Центрального Ню Джерзі Народного Фонду Допомоги України перевів збірку по наших громадах.

На зворушливе та патріотичне слово пароха отця Павла Лабінського 120-родинна прикладу гідна парафія Ню Бронзвику і околиці протягом одного тижня зложила суму 3,140 дол, а 90-родинна парафія — Менвіллу і околиць зложила 1,050 дол. парафії Савт Бавнд Бруку і Марлборо передали 880 дол., а також наш Відділ призначив зі своєї каси 2,500 дол. що дає загальну суму 8,120 дол, яку передано для Екзекутиви ККДУ. Щира подяка нашим збирачам по громадах.

Повідомляємо, що Народний Фонд Допомоги Україні, Відділ Центрального Ню Джерзі, влаштовує в суботу 1-го лютого 1992 року карнавалову забаву в Домі Української Культури в Савт Бавн Бруку.

Весь дохід призначено на видання підручників для учнів 1—4 кляс в Україні, 500,000 книжок на кожну клясу, що становить 2 мільйони підручників.

Дам'ян Ґеча

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ Франції Даніель Бернар заявив, що французький уряд розглядає можливість застосування проти Лібії економічних санкцій, а можливо й зірвання дипломатичних зв'язків з цією країною. Французьке слідство встановило, що саме лібійці організували 21-го грудня 1989 року вибух в літаку французької компанії ЮТА, який здійснював рейс з Браззавіллю до Парижу. Тоді загинуло 170 пасажирів і члени залоги.

ЛАТВІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ відновив громадянство Латвійської республіки всім емігрантам, які його мали до 1940 року, а також їхнім дітям.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ ПІДПИСАЛИ угоду, згідно з якою виплатять Іранові 260 млн. дол. Загальна заборгованість ЗСА Іранові за зброю, яку замовив і наперед заплатив покійний нині шах, але яка не була доставлена Іранові, становить 278 млн. дол., однак 18 млн. будуть покладені на спеціяльний рахунок для компенсації фінансових втрат приватних осіб і компаній, які постраждали в результаті різкого припинення американсько-іранського військового співробітництва. Представники вашінґтонської Адміністрації категорично заперечують, що успіх переговорів і підписання договору зв'язані з долею трьох американських закладників, які ще залишилися в Ливані. „Угода не має до закладників ніякого відношення, — заявив один з представників Державного департаменту. — Переговори про компенсацію ведуться давно".

СВ. МИКОЛАЙ В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — В суботу, 14-го грудня, о годині 1-ій по полудні 214-ий Відділ УНС „Чорноморська Січ" влаштовує для своїх молодих членів та їх приятелів зустріч із Св. Миколаєм. Зустріч відбудеться в приміщенні домівки Українського Спортово-Виховного Товариства „Чорноморська Січ", 680 Сендфорд авеню в Нюарку. Усі молоді з батьками є запрошені.

Рочестер...

(Закінчення зі стор. 1)

дент Повітової ради Кевін Миррі, лідер меншости Арнольд Екерт та посадник Айрондеквой Фред Леппо.

Пі час відвідин Рочестеру Г. Удовенко огляне українські церкви, установи, підприємства легкої індустрії, власниками яких є українці, та візьме участь в концерті учнів української школи св. Йосафата.

У понеділок, 9-го грудня, Комерційна палата Рочестеру влаштовує амбасадорові Удовенкові обід і зустріч з бизнесменами, які зацікалвені торгівлею з Україною. Це прийняття відбудеться в університетському клюбі. Заплановано пресконференцію. Виступи в радіо та зустріч редакторів місцевих газет з амбасадором.

Почесними членами комітету, який підготовив це свято незалежности України очолили два видатні українці — власники підприємств легкої індустрії, Ярема Павлович та Андрій Чорнобіль. 15 підприємців і професіоналістів задеклярували по 500 дол. на започаткування спеціяльного фонду з нагоди цього свята.

„Ми потребуємо..."

(Закінчення зі стор. 1)

додає: „Сила нації в тому, коли вона всебічна, як ось, наприклад, так розвинулася Японія, яка на національних традиціях зробила крок вперед у економічному розвитку. Ми мусимо собі поставити питання, що маємо дати українцям у містах. Бо ясне, що ті будуть тепер українцями, кому це буде під цю пору вигідне. Не можна нам будувати всього на національній традиції і якось треба довести до свідомости українців, що вони можуть бути такими, сидячи при компютері, а не конче з плугом в руках. Як казав Вячеслав Липинський, „українець, який їде на мотоциклі і читає газету, українських дум співати не буде".

— Чи подібно як ви думають також інші із вашого покоління?

— Я не буду говорити про своє, але напевно це покоління, яке тепер доходить до голосу, є інакше. Воно хоче бути, як всі інші у західньому світі, воно хоче знати історію і старається ці знання здобути різними шляхами. Отже є конечним не лише вивчати в Україні історію, але старатися про виміну студентів і саме ви тут на поселеннях повинні бути тим каналом, яким може молодь України вийти у світ та не замикатися лише в колі таких, як вони. Тут треба вам знайти також засоби до такої виміни, а наші студенти мусять вивчати насамперед англійську мову.

— А як це сталося, що ви знаєте англійську мову так добре, що могли навіть у Мишиґенському університеті виголошувати лекції для судентів і професорів?

— Я почав вивчати англійську мову, маючи 13 років сам з підручників, а перебуваючи на студіях в гуртожитку, жив із греками і з ними порозумівався лише по-анлійськи. Знаю також французьку і німецьку мови та це допомагає мені надзвичайно у спілкуванні з чужинцями.

— Чи може це стало причиною, що у вас такий широкий погляд на питання з політики та стану її в Україні?

— Розуміється, що впізнання західнього світу дає мені можливість порівняння і шукання нових засобів для України. Якщо українська нація хоче стати модерною — мусить дивитися на світ відкритими очима. Ми мусимо старатися достосувати техніку до національних ідей, а тимчасові наші політичні лідери романтизують політику.

— Як ви ставитеся до великого числа політичних партій в Україні?

— На мою думку велика кількість партій нічого злого — увесь світ має багато партій. Питання не у кількості, а у браку вирозуміння, толеранції і компромісу. Кожна партія і її вождь заявляють, що вони найсильніші і що вони, а ніхто інший є виразником волі народу. Тут ми повинні іти за кличем: „Ідімо різно — биймося разом", а на практиці так не є. Але треба признати, що сильним моментом для усіх теперішніх партій, є те, що всі вони однаково уважають, що усі без різниці національності, які живуть на території України, є однаковими громадянами з однаковими правами.

ПРАЦЯ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 21-го ГРУДНЯ 1991 р.

Централ Валс, Ровд Айленд. Річні збори 93-го Відд. ім. Ів. Франка о год. 4-ій по пол. в домі Данилюк, 106 Rosemere Rd., Pawtucket, R.I. Проситься всіх членів взяти участь. — М. Іваницький, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАРАСКЕВІЯ ПІДСТРИГАЧ член УНС Відд. 194-го в Ню Йорку, Н.Й. померла 3-го жовтня 1991 року на 89-му році життя. Нар. 30-го липня 1902 року в селі Корець, Волинь, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку сина Леоніда і доньку Валю. Похорон відбувся 7-го жовтня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Александра Юзенів, секр.

ЙОСИФ СТШЕЛЄЦ, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо, помер 1-го жовтня 1991 року на 68-му році життя. Нар. 2-го липня 1923 року в Демброна, Польща. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Катерину, три дочки: Мері Стшелєц, Христину Сліфку і Ґелен Доґерті; двох братів і дві сестри в Польщі. Похорон відбувся 4-го жовтня 1991 року на цвинтарі Лейк Парк в Янґставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Боровицька, секр.

АННА СКАЛОЦЬКА член УНС Відд. 155-го Т-ва Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж. померла 30-го вересня 1991 року на 92-му році життя. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку дві дочки, одного сина і внуків.

Вічна Їй Пам'ять!

Меланія Лоренс, секр.

РОЗА КУБАРИК, член УНС Відділу 5-го Т-ва ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й. померла 2-го жовтня 1991 року на 92-му році життя. Нар. 20-го січня 1989 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку дітей Анну Ґураль, Ольгу Воробець, Петра Кубарика; 14 внуків, і 25 правнуків. Похорон відбувся 5-го жовтня 1991 року на цвинтарі Мт. Олівет в Меспет, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Маріона Климишин, секр.

СОНЯ МИКИТКА, член УНС Відд. 171-го в Джерзі Сиіті, Н. Дж. померла 17-го вересня 1991 року на 81-му році життя. Нар. 4-го грудня 1909 року в Україні. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку Анну Микитку, Теодора Микитку, Маріянну Федищин, Діяну Слободян і Марію Ольшанську. Похорон відбувся 21-го вересня 1991 року на цвинтарі Флеґлер Меморіял в Маямі, Фла.

Вічна Їй Пам'ять!

Дж. Куфта, секр.

СТАНИСЛАВ РАЙТЕР член УНС Відд. 150-го Т-ва ім. М. Грушевського в Пітсфілді, Ма. помер 16-го серпня 1991 року на 64-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1926 року в Маленісці, Польща. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся на українськім цвинтарі Св. Духа у Вотелі, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Лідія Гуда, секр.

ІВАН ПАТРИК СВІФТ член УНС Відд. 317-го Т-ва „Запорозька Січ" в Сиракюзах, Н.Й. помер 10-го квітня 1991 року на 32-му році життя. Нар. 1959 року в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку батька, матір, дві сестри і трьох братів. Похорон відбувся 15-го квітня 1991 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Велич, секр.

БОГДАН ДЕМЧУК член УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й. помер 15-го травня 1991 року на 63-му році життя. Нар. 18-го жовтня 1927 року в Польщі. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дужину Анну Демчук, дочку Зоріянну і сина Любомира. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●